

1

BURGENLAND AT

2

A. Die Lage des BURGENLANDES im österreichischen Staatsraum und mitteleuropäischen Staaten system (Lentl).
B. Die Lage ÖSTERREICHS und des BURGENLANDES an der südöstlichen Sprachgrenze (Lentl).

Törő László Dávid:

Sopron múltjának értelmezései a két világháború közötti osztrák és magyar történetírásban

Az előadást az OTKA–NKFI-134469 posztdoktori ösztöndíja támogatta

Raumverteilungskulturf. Antikubog

Közvetlen osztrák történelmi reakciók

- A történelmi tudás (de)stabilizáló funkciója

- Eduard Stephan (Hg.): *Burgenland. Festschrift* (1920)

- Viktor Miltschinsky: *Das Verbrechen von Ödenburg* (1922)

- Otto Aull: *O, Ödenburg!* (Volkszeitung, 1924); Otto Aull: *Gruß an Ödenburg* (Der freie Burgenländer, 1924)

Burgenland

F e s t s c h r i f t
aus Anlaß der Vereinigung des Landes
der Heidebauern und der Heitzen mit
Deutschösterreich herausgegeben von
Dr. Eduard Stephan. Mit einer drei-
farbigen Kunstbeilage, einer Karte und
122 in den Text gedruckten Abbildungen

1 9 2 0

Verlag Zeitschrift „Deutsches Vaterland“ Wien, 7., Westbahnstraße Nr. 5

Rathausplatz in Ödenburg.

A Burgenlandatlas (1941) Sopron-értelmezése

Soproni történelem magyarországi szerzők megközelítésében

- Thirring Gusztáv (szerk.): *Sopron – civitas fidelissima* (1925)
1877 ~~festgesetzt~~. Zum gewünschten Termin ^{ist} ~~wurde~~ selbstverständlich keine ^{einzig} ~~Arbeit~~ ^{eingelangt} ~~abgegeben~~, weil ^{in doch selbst} ~~die~~ ^{Urschriftenammlung} ~~Archiv~~ erst im Jahre 1888 und 1891 ^{hergestellt} ~~hergestellt~~ wurde. Aber mit dem Tode von Emmerich Nagy wurde auch dies verweist, und die Monografie des Ödenburgerkomitates wurde auf weiteres zurückgestellt, und erst ^{im} ~~im~~ Jahre 1904 kam es wieder ins Rollen. Der Mangel ^{an} ~~der~~ Ortsgeschichte ~~von~~ Ödenburgerkomitat wurde besonders nach dem Kriege spürbar. Zur Darlegung ~~des~~ ^{abgetrennten} ~~abgetrennten~~ Soproner Komitates wurde ¹⁹²⁵ ~~1925~~ eine ^{berühmte} ~~berühmte~~ Monografie ^{erschienen} ~~erschienen~~ nicht nur von den österreichern, sondern auch von den wissenschaftlichen Kreisen des deutschen Reiches unterstützt wurde. Im Jahre 1935 erschien die geschichtliche Zusammenfassung des Burgenlandes: "Handwörterbuch des Grenz- und Ausland-Deutschtums" im ersten
- Házi Jenő: *Határszéli viszályaink az osztrákokkal a Jagellók uralkodása alatt* (1931)
- Kring Miklós: *Házi Jenő: Sopron szabad királyi város története. Sopron, 1925-1931. I. rész, 4-6. k. II. rész, 1-2. k. [Recenzió]. Századok.* (1933)

Kedves Barátom!

MNE Győr-Ménfőcsanak-Sopron Megye
Soproni Levéltára

Házi Jenő és Otto Aull vitája Kismartonról (Eisenstadt)

- Otto Aull: *Eisenstadt. Ein Führer durch seine Geschichte und Kunst* (1931)
  - A város német karaktere a fontos vezérfonal (pl. magyar urak németül állítanak ki okleveleket a város lakóinak)
  - Protestáns, német polgárok a katolikus, abszolutista Esterházyak ellen
- Házi Jenő (1932, Századok): A város pont a Kanizsaiak és Esterházyak miatt volt európai rangú, egészen 1921-ig. Aull nem végzett eredeti forrásfeltáró munkát, elfogult
- A vita magánlevelezésben folytatódik

Thirring Gusztáv és Bernhard Zimmermann vitája Sopron népességtörténetéről

- Thirring Gusztáv: *Sopron városa a XVIII. században. Népesedés és gazdaságtörténeti tanulmány* (1939)
- „Nagyon természetes, hogy az alföldi városok házállománya lényegesen eltérő volt a sokkal fejlettebb dunántúli kultúrvárosétól. De még Eger belvárosa sem közelítette meg Sopron városi jellegét [...]” 52. o.

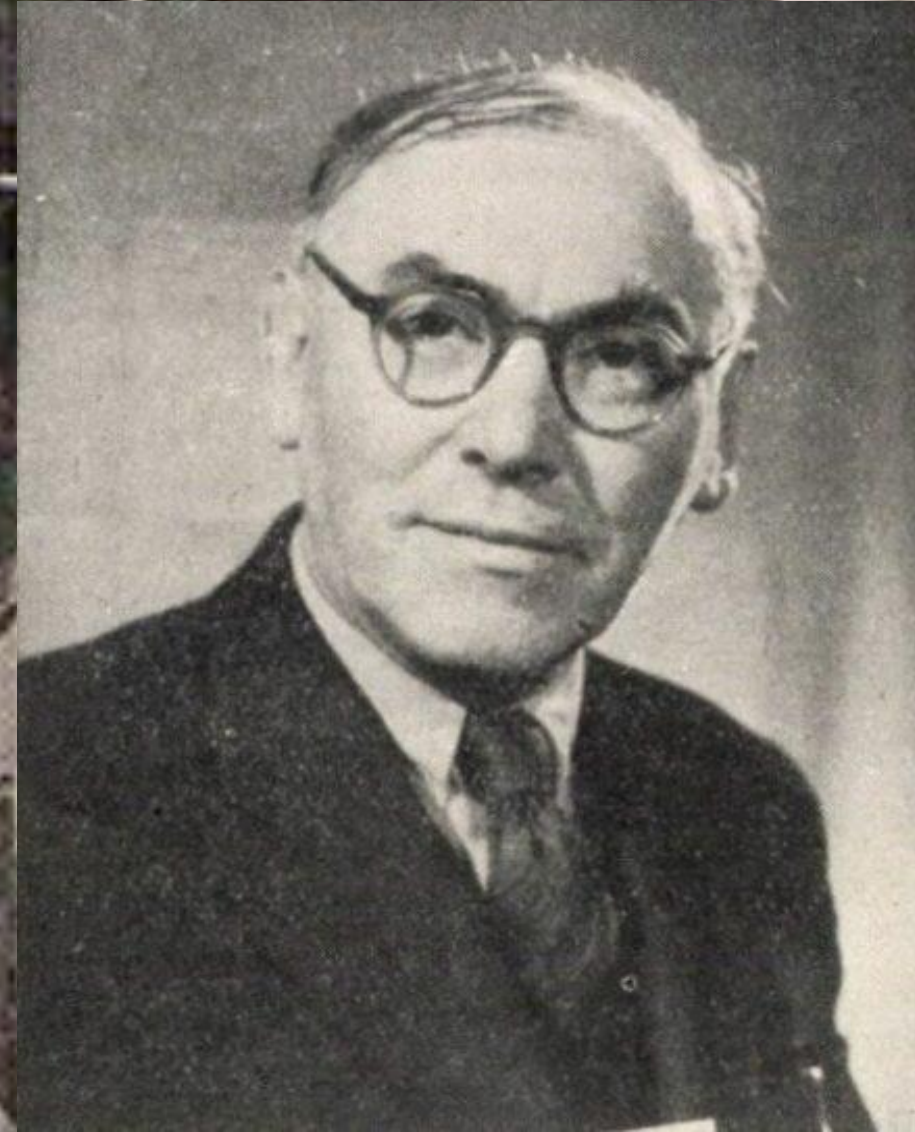
Thirring, Gustav: Sopron városa a 18. században. Népesedés-és gazdaságtörténeti tanulmány. 15 térképpel és grafikus ábrázolással (Die Stadt Ödenburg im 18. Jh. Eine bevölkerungs- und wirtschaftsgeschichtliche Studie mit 15 Landkarten und graphischen Darstellungen). Ödenburg 1939. VIII + 356 S.

- Bernhard Zimmermann: *Thirring, Gustav: Sopron városa a 18. században.* 1939. [Recenzió]. *Südost-Forschungen* (1941)

Ödenburg, das die Magyaren als die „civitas fidelissima“ bezeichnen, gehört zu den ungarländischen deutschen Städten, deren Archivbestände besonders reichhaltig sind. Auf dem in Leipzig wirkende Geschichtsstatistiker Th. sein Material zu dem uns vorliegenden stattlichen Band, dem jeder an der Erforschung des deutschen Kulturlebens in Ungarn Interessierte Aufmerksamkeit zuwenden sollte. Das 18. Jh. bedeutet für Ödenburg ein Zeitalter besonderen Aufschwunges. In ihm erhält Öden-

„Kívülálló” értelmezései: Pollák Miksa és Csatkai Endre

- Max Pollak: *Die Geschichte der Juden in Ödenburg* (1929)
- Csatkai Endre: *Sopron környékének műemlékei* (1932)

Csatkai Endre, 1954

Összegzés

- Etnikai és politikai értelmezések
- A soproni népszavazás, mint a történelmi fejlődés szentesítője vagy kerékkötője

